

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114203183
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1114203183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v spore žalobcu: J. W., Q.. XX. H. XXXX, U. N.N. U. X, U., zastúpenému: Mgr. Slavomír Slávik, advokát so sídlom Mlynarovičova 13, Bratislava, proti žalovanému: TOLL s.r.o. so sídlom Hlavná 27, Trnava, IČO: 31 447 619, zastúpenému: CREDIS Law s. r. o. so sídlom Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, o navrátenie veci do pôvodného stavu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 17. apríla 2023, č.k. 20C/22/2014-216, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 3 ods. 1, § 14 ods.3, § 19 ods.2, § 21 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014, v spojení s § 39, § 48, § 642 Občianskeho zákonníka, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Konštatoval, že právní predchodcovia žalobcu (vlastníci bytu č. X) a ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na N. U. X T. U. uzatvorili dňa 30. mája 2007 s pôvodným žalovaným ako so stavebníkom zmluvu o vstavbe podľa § 21 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., pričom si v tejto zmluve vymedzili podľa § 21 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. vzájomné práv a povinnosti pri výstavbe. Povinnosťami pôvodného žalovaného bola: a) výstavba výťahu prístavbou k schodiskovej časti domu, pričom zastavaná plocha bude do 5 m²; b) opraviť fasádu domu z dvorovej časti pri zachovaní pôvodnej štruktúry, pričom bude použitý omietka vápenno cementová, farba biela; c) realizovať úpravu spoločného dvora vyčistením, vyspádovaním a položením protišmykovej dlažby; a d) realizovať rekonštrukciu vstupného priestoru, novými omietkami na stenách, vymaľovaním vstupných priestorov, rekonštrukciou vstupných dvier, výmenou poštových schránok. Medzi stranami nebolo sporné, že tieto stavebné úpravy vykonané neboli. Práva vlastníkov bytu č. X zo zmluvy o vstavbe prešli na žalobcu v súlade s § 19 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. tým, že stal novým vlastníkom bytu č. X a je ním aj v čase rozhodnutia súdu, čím je preukázaná jeho aktívna vecná legitímácia. Obdobie povinnosti pôvodného žalovaného ako stavebníka zo zmluvy o vstavbe prešli na súčasného žalovaného, ktorý je tak správne označený ako žalovaný a je teda v spore pasívne vecne legitímovaný. Uviedol, že na zmluvu o vstavbe treba podľa súdu podľa § 3 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. podporne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú zmluvu o dielo. Na danú zmluvu o vstavbe, ktorá neobsahuje osobitnú úpravu o odstúpení niektorej z jej zmluvných strán preto treba na možnosť odstúpiť od takejto zmluvy použiť úpravu § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý umožňuje odstúpiť od zmluvy len, ak to stanovuje zákon alebo to bolo dohodnuté, pričom v prípade platného odstúpenia od zmluvy nastupujú účinky podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zrušenie zmluvy od začiatku), ak

nie je dohodnuté inak alebo inak neustanovuje právny predpis. Bolo úlohou žalobcu preukázať, že od zmluvy o vstavbe odstúpil v súlade so zákonom alebo s dojednaniami zmluvy o vstavbe. To žalobca nepreukázal. Bolo preukázané, že ani do konca dojednanej doby (koniec januára 2011) neboli zhotovené stavebné práce dojednané v zmluve o vstavbe, čo by oprávňovalo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome odstúpiť od zmluvy o vstavbe podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka zo zákonom ustanoveného dôvodu podľa § 3 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v spojení s § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takéto odstúpenie by následne zakladalo zánik zmluvy od začiatku podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak vlastníci rozhodujú o vstavbe podľa § 14 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom v čase vykonania odstúpenia rozhoduje sa vždy hlasovaním na schôdzi vlastníkov dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalobca nepreukázal, že by odstúpeniu žalobcu predchádzalo hlasovanie vlastníkov na schôdzi vlastníkov a že by za odstúpenie hlasovalo potrebné dvojtretinové kvórum všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Mal za to, že rozhodovať o vstavbe znamená rozhodovať o všetkých aspektoch vstavby, t. j. rozhodovať o vzniku, zmene alebo zániku akéhokoľvek právneho úkonu, ktorý sa vstavby týka. Takým, aj keď jednostranným právnym úkonom je aj odstúpenie od zmluvy o vstavbe, pretože jej dôsledkom je zánik zmluvy o vstavbe, čiže zánik vstavby. Z toho tiež vyplýva, že od zmluvy o vstavbe nemôže odstúpiť jednotlivý vlastník bytu alebo nebytového priestoru v bytovom dome; z hmotnoprávneho hľadiska preto taký úkon musia urobiť vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, pretože oni sú zmluvnou stranou zmluvy o vstavbe popri stavebníkovi. Odstúpenie od zmluvy o vstavbe z 27. januára 2014, ktoré vykonal žalobca, je preto ako právny úkon neplatné pre rozpor so zákonom, konkrétne pre rozpor s ustanoveniami § 39 a § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 a § 14 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. Vzhľadom na neplatnosť odstúpenia nie je žalobca oprávnený žiadať navrátenie do pôvodného stavu a preto súd žalobu zamietol. Mal za to, že z procesného hľadiska zmluvné strany zmluvy o vstavbe musia byť účastníkmi konania, ktoré sa týka navrátenia do pôvodného stavu, ak sa spor týka zmluvy vo stavbe. Obe strany sú síce vecne legitimované, ale v konaní by mali vystupovať aj ostatné zmluvné strany zmluvy o vstavbe, resp. súčasní vlastníci bytov a nebytových priestorov ako ich právni nástupcovia. Stotožnil s výhradou žalovaného, že navrhovaný petit je materiálne nevykonateľný a takýto petit by súd nemohol pojať do znenia rozsudku. Žalovaný bol v spore v celom rozsahu úspešný, preto mu v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Mal za to, že súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku sa nedostatočne vysporiadal s odôvodnením potreby odstúpenia od zmluvy o vstavbe hlasovaním 2/3 väčšiny všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania konštatoval zistenie nespĺnenie si zmluvy o vstavbe zo strany žalovaných spočívajúcej v nerealizovaní výstavby výťahu a ďalších činností. Súd prvej inštancie konštatoval nespornosť týchto zistení a to aj napriek záveru, že z ust. § 470 ods. 2 C.s.p. sa ustanovenia o popretí v tomto konaní nepoužijú. Napriek skutočnosti, že podnet na začatie konania dal porušením zmluvy o vstavbe žalovaný, súd prvej inštancie mu priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. V konaní bolo preukázané, že práve žalovaný je ten kto porušil zmluvné povinnosti. Žalovaný pri konaní s odbornou starostlivosťou pri nadobúdaní bytu musel vedieť na základe akého právneho úkonu tento vznikol (zmluva o vstavbe) a náležite sa s týmto úkonom oboznámiť. Teda musel vedieť, že s nadobudnutím bytu je spojená aj ďalšia stavebná činnosť, ktorú žalovaný nevykonal. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že žalovaný zamýšľa užívať predmetnú nehnuteľnosť (byt) a podal za týmto účelom návrh na kolaudáciu stavby. Z uvedeného skutkového stavu je tak zrejmé, že žalovaný využijúc situáciu v bytovom dome, sleduje kolaudáciu stavby bez toho, aby si splnil svoje zmluvné povinnosti. Rozhodnutie o trovách tieto okolnosti prípadu vôbec nezohľadňoval a tak bol súd voči žalobcovi neprimerane tvrdý. Uvedeným postupom súd založil vadu odvolaním napadnutého rozsudku spočívajúcej v neaplikovaní ust. § 257 C.s.p. na zistený skutkový stav. V konaní navrhol vypočuť žalobcu a ďalších svedkov. Súd prvej inštancie tieto návrhy zamietol a to z dôvodu, že boli navrhnuté neskoro, a teda na daný skutkový stav aplikoval sudcovskú koncentráciu konania. Z vyššie uvedeného vyplýva aj nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v neaplikovaní ust. § 470 ods. 2 C.s.p. Žalobca ako účastník konania nemal možnosť vyjadriť sa nielen k skutkovému stavu podstatnému pre rozhodnutie vo veci, ale aj k dôvodom podania žaloby a správaniu

sa a postojú žalovaného k splneniu si jeho zmluvnej povinnosti (realizovať výstavbu výťahu, oprava fasády a ďalšie), pričom táto skutočnosť je rozhodná pre aplikovanie ust. § 257 C.s.p.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že súd vychádzal zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014, t.j. znenie účinné v čase, kedy žalobca realizoval odstúpenie od zmluvy o vstavbe uzatvorenej dňa 30.05.2007 (odstúpenie žalobca datoval k 27.01.2014). Súd riadne odôvodnil aplikovanie § 14 ods. 3 zákona v znení vykonania odstúpenia žalobcom, podľa ktorého sa rozhoduje vždy hlasovaním na schôdzi vlastníkov dvojtreťinovou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalobca nepreukázal, že by odstúpeniu žalobcu predchádzalo hlasovanie vlastníkov na schôdzi vlastníkov a že by za odstúpenie hlasovalo potrebné dvojtreťinové kvórum všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Mal za to, že súd sa vo svojom výroku vecne správne vysporiadal s prejednávanou právnou vecou, pričom v odôvodnení rozsudku, skutkovo správne vyhodnotil prípad, pričom na takto zistené skutočnosti aplikoval správne ustanovenia zákona. Poukázal na to, že žalobca od podania žaloby realizoval minimum procesných úkonov, ktoré mu v zmysle CSP patrili a na ktoré bol súdom vyzývaný. Mal za to, že motívom žalobcu k podaniu žaloby bolo, aby nedošlo ku kolaudácii rozostavaného bytu žalovaného -kolaudačné konanie je vedené odo dňa 17.08.2011 a ako vyplýva z prípisu Mestskej časti Bratislava -Staré Mesto zo dňa 14. mája 2021, č. k. 588/24517/2021/STA/Luk a čaká na výsledok predmetného sporu. V tomto kontexte považoval iniciovanie súdneho konania za účelové a výkon takýchto procesných práv žalobcu za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré vo všeobecnosti zbytočne zaťažuje súd a v konečnom dôsledku odďaľuje iným osobám rozhodnutie v ich právnych veciach, ktoré sú predmetom iných súdnych konaní. Žalobca -právne zastúpený advokátom -si už pri podaní žaloby musel byť vedomý toho, že žaloba nie je dôvodná, že odstúpenie od zmluvy o vstavbe realizovanej jednotlivým vlastníkom bytu je neplatné a vzhľadom na neplatnosť odstúpenia žalobca nie je oprávnený ani žiadať navrátenie do pôvodného stavu. Dôvody na aplikáciu ust. § 257 C.s.p. nie sú podľa neho dané. Súd sa riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise a tieto pri svojom rozhodnutí vzal do úvahy. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol rozsudok ako vecne správne potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu, ktorým sa domáhal navrátenia bytového domu do pôvodného stavu, z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval opodstatnenosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku. Na jeho posúdenie si zadovážil potrebné dôkazy, ktoré vykonal zákonom predpísaným spôsobom a správne ich aj vyhodnotil. Jeho skutkové závery sú dostatočne podložené výsledkami vykonaného dokazovania. Vec posúdil správne aj po právnej stránke, keď oprel svoje právne závery o relevantné ustanovenia zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30.09.2014 v spojení s § 642 Občianskeho zákonníka, náležite tieto na zistený skutkový stav aplikoval, správne ich aj vyložil a svoje úvahy vedúce k zamietnutiu žaloby dôkladne odôvodnil, keď svoj myšlienkový postup vysvetlil s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti a z nich vyplývajúce skutkové závery, a tiež s poukazom na prijaté právne závery, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej, tak aj po právnej stránke a zároveň sa vysporiadal s relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacich s predmetom konania. Obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý; z hľadiska ním uplatňovaných odvolacích dôvodov a ich obsahového vymedzenia; spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa tak s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nevznikla na strane žalovaného povinnosť vrátiť bytový dom do pôvodného stavu, plne stotožňuje. Žalobca v podanom odvolaní neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia, z konania pred súdom prvej inštancie iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie je zákonom zodpovedajúcim spôsobom a presvedčivo odôvodnený. Z odôvodnenia možno zistiť, na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie súdu prvej inštancie

založené, teda je z neho zrejmé, k akým právnym záverom konajúci súd dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je tak dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní z hľadiska správnosti zaujatých skutkových a právnych záverov, proti týmto záverom súdu prvej inštancie mohol žalobca náležite skutkovo a právne argumentovať, a preto v tejto súvislosti bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces, nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom len z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá jeho predstavám a očakávaniam, a preto žalobcom uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstať.

7. V posudzovanej veci správne súd prvej inštancie aplikoval § 14 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom ku dňu odstúpenia od zmluvy o vstavbe, podľa ktorého rozhodujú vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome o vstavbe vždy hlasovaním na schôdzi vlastníkov dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ zákon výslovne vyžaduje hlasovanie vlastníkov o uzavretí zmluvy o vstavbe, rovnako je potrebné, aby aj jej zmene a zániku predchádzalo hlasovanie vlastníkov potrebnou väčšinou hlasov. Odstúpenie od zmluvy o vstavbe, ktoré má za následok zrušenie zmluvy od začiatku, vykonané len jedným z vlastníkov nie je pre ostatných vlastníkov; bez jeho odsúhlasenia potrebnou väčšinou vlastníkov; záväzné. Odstúpenie od zmluvy sa rovnako ako aj jej uzavretie dotýka spoluvlastníckych podielov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov k spoločným častiam, spoločným zariadeniam domu a k pozemku, a preto sa aj podľa názoru odvolacieho súdu vyžaduje aj na odstúpenie od zmluvy o vstavbe predchádzajúce schválenie zákonom stanovenou väčšinou vlastníkov.

8. V danej veci žalobca nepreukázal, že by odstúpeniu od zmluvy o vstavbe predchádzalo hlasovanie vlastníkov na schôdzi vlastníkov a že by za odstúpenie hlasovalo potrebné dvojtretinové kvórum všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Odstúpenie od zmluvy o vstavbe z 27. januára 2014, ktoré vykonal žalobca, je preto ako právny úkon neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 a § 14 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. Vzhľadom na neplatnosť odstúpenia súd prvej inštancie správne vyvodil záver, že žalobca nie je oprávnený požadovať navrátenie bytového domu do pôvodného stavu. Súd prvej inštancie postupoval správne pokiaľ bez toho, aby vykonal ďalšie žalobcom navrhované dokazovanie, žalobu zamietol. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia s tým, prečo považoval žalobcom navrhované dôkazy za nadbytočné. Vzhľadom na absenciu hlasovania vlastníkov bytov o odstúpení od zmluvy o vstavbe by ani na základe žalobcom navrhovaného dokazovania nebolo možné dospieť k iným právnym záverom, než ku ktorým dospel súd prvej inštancie. Za danej procesnej situácie potom nevykonanie dokazovania navrhovaného žalobcom nemalo za následok odňatie mu možnosti konať pred súdom.

9. Sudcovská koncentrácia konania sa vzťahuje aj na konania, ktoré začali pred 1. júlom 2016 (t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku), keďže prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 C.s.p. vo svojej druhej vete vylučuje použitie iba spätnej sudcovskej koncentrácie, čo vychádza z toho, že sporové strany nemožno sankcionovať "do minulosti", v ktorej právna úprava sudcovskej koncentrácie neexistovala, a nemohla sa ani v niekoľko rokov trvajúcim spore ani rozumne predpokladať, čím je vyjadrený ústavný princíp dôvery subjektov práva v objektívne právo (k tomu vid' aj: Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1497). Z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 530/2018 uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení pod č. 89/2018 vyplýva záver, že podľa ktorého sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, a preto spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ako by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol výzvou zo dňa 12.10.2016 poučený o povinnosti uplatniť prostriedky procesného útoku včas. Žalobcovi nič nebránilo, aby uplatnil prostriedky procesného útoku skôr ako na pojednávaní dňa 17.4.2023, a preto súd prvej inštancie nepochybil pokiaľ na ne neprihliadol z dôvodu sudcovskej koncentrácie konania. Žalobca tak v danej veci nedôvodne namieta aplikáciu § 470 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 149 a § 153 C.s.p.

10. Použitie zákonného ustanovenia § 257 C.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu, musí mať výnimočný charakter a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti zákona a k

dosiahnutiu spravodlivosti pre strany sporu. Ide o výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok a zo zásady zodpovednosti za zavinenie. Jeho aplikácia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa opodstatňujúce nepriznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci (charakter konkrétneho konania alebo konkrétnej procesnej situácie), ako aj v okolnostiach týkajúcich sa strany.

11. Ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. (nález Ústavného súdu SR z 10.10.2018, sp. zn. I. ÚS 68/2018) Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. (uznesenie Ústavného súdu SR zo 6.6.2019, sp. zn. II. ÚS 113/2019)

12. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné komplexne vyhodnotiť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery u všetkých sporových strán. Taktiež je potrebné zohľadniť okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku, prihliadnuť aj na postoj strán, a vziať na zreteľ aj to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti z hľadiska plynulosti a hospodárnosti priebehu konania, napr. či strany uvádzali rozhodujúce skutočnosti a dôkazy (prostriedky procesného útoku a procesnej obrany) riadne a včas.

13. Treba zvažovať okolnosti nielen na strane toho, v ktorého prospech sa má uvedené ustanovenie použiť, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nemá byť priznaný aj so zreteľom na to, či možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu. Len samotný charakter sporu a predmet konania, resp. príčina vzniku sporu, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a vyhodnotenia všetkých relevantných súvislostí, nepostačuje pre záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane predstavuje vážny zásah do jej majetkovej sféry, a preto je takýto postup možný len v ojedinelých prípadoch, v ktorých je potrebné odstrániť, resp. zmierniť neprimerane tvrdý dopad zákona na právne vzťahy založené medzi stranami výsledkom sporu v záujme dosiahnutia ich spravodlivého vysporiadania.

14. V preskúmvanej veci nešlo o prípad, kedy by okolnosti daného konania (jeho charakteru alebo procesnej situácie) odôvodňovali nepriznať žalovanému náhradu trov konania proti žalobcovi. Za stavu, keď žaloba bola zamietnutá bez potreby jej bližšieho vecného posúdenia vzhľadom na opodstatnenosť námietok žalovaného, nedodržanie záväzku žalovaným zo zmluvy o vstavbe ako príčina vedenia sporu nepredstavuje výnimočnú okolnosť zakladajúcu dôvod hodný osobitného zreteľa.

15. Odvolací súd tak nezistil skutočnosti zakladajúce také relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré je opodstatnené uprednostniť pred základnou zásadou sporového konania z hľadiska rozhodovania o trovách konania (zodpovednosti za výsledok), resp. významné okolnosti, pre ktoré by bolo možné od oprávneného žalovaného spravodlivo požadovať, aby znášal z vlastných prostriedkov trovy vzniknuté mu v konaní.

16. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobcom uplatňované odvolacie dôvody neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).